

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Analiza i interpretacja tekstów kultury		8.0.13556	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Kinga Okroj; dr Liliana Kalita; dr hab. Monika Rzeczycka, profesor uczelni; dr hab. Diana Oboleńska, profesor uczelni; dr Katarzyna Arciszewska-Tomczak; dr Svetlana Pavlenko			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - udział w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - samodzielna lektura tekstów wskazanych przez prowadzącego, niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w zajęciach	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - przygotowanie projektów i ich prezentacja	
Liczba godzin		25 godzin - przygotowanie do egzaminu i egzamin	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.		Razem: 100 godzin = 4 ECTS	
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		- polski w wymiarze 20.00% - rosyjski w wymiarze 80.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja - Praca w grupach		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi - wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę na podstawie: • pozytywnej oceny z egzaminu (70%), • przygotowania i zaprezentowania pracy krytycznej (20%), • aktywnego udziału w zajęciach (10%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt kształcenia	Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)	Analiza tekstów z dyskusją	Egzamin
Wiedza			
K_W03			x
K_W07	x	x	x
Umiejętności			
K_U01	x	x	x
K_U02	x	x	x
K_U06	x	x	x
Kompetencje			
K_K01		x	x
K_K06	x		x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybór przedmiotu

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka rosyjskiego na poziomie umożliwiającym swobodne czytanie tekstów analizowanych na zajęciach oraz literatury krytycznej

Cele kształcenia

Wyposażenie studenta w aparat pojęciowy i badawczy oraz narzędzia niezbędne do krytycznego odbioru tekstów kultury oraz samodzielnego dokonywania procesów interpretacyjnych.
 Wychowanie kompetencji w zakresie rozumienia, odczytywania, ujmowania i krytycznego odbioru rozmaitych tekstów kultury na poziomie znaczeń socjologicznych, antropologicznych, dosłownych, symbolicznych, metaforycznych, alegorycznych, aksjologicznych.
 Doskonalenie swojego warsztatu kreatywnego myślenia, pogłębianie wiedzy i umiejętności z zakresu wyrażania i argumentowania swojego zdania w dyskusjach (praca nad sztuką argumentacji).
 Rozwijanie umiejętności oceny i wartościowania różnorodnych tekstów kultury, a także łączenia faktów, motywów, symboli, toposów.
 Zaakcentowanie ich ciągłości, korespondencji i transformacji.
 Wykorzystanie w praktyce przedstawionych na zajęciach narzędzi analityczno-interpretacyjnych. Przygotowanie i prezentacja samodzielnie wykonanej pracy z zakresu interpretacji wybranego tekstu kultury (z zakresu treści programowych).

Treści programowe

Pojęcia kultury, tekstu kultury, interpretacji, analizy pojmowane w szerokim rozumieniu. Historia idei (w ujęciu A. Lovejoya) jako metoda badawcza przy interpretacji tekstów kultury; powstawanie, kontynuacje i transformacje, zachodzące w ramach idei; wzajemny wpływ i przenikanie się idei i tekstów kultury. Kultura jako komunikacja; kwestie duchowe związane z kulturą i działalnością człowieka; odczytywanie i wartościowanie wytworów kultury; wpływ człowieka na kulturę i kultury na człowieka; aspekty socjologiczne, antropologiczne, symboliczne, aksjologiczne związane z tekstami kultury.
 Szczegółowe zagadnienie realizowane podczas zajęć: bajka, maska, lalka, film, ekranizacja, serial, graffiti, teatr, biblioteka, cmentarz, miasto, komiks, piosenki, memy, fotografia, programy telewizyjne, reklamy, gry komputerowe, książka, moda, Internet / portale społecznościowe.
 Prowadzący ma prawo każdorazowo uaktualniać treści programowe przedmiotu.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Antropologia kultury: zagadnienia i wybór tekstów, oprac. G. Godlewski; wstęp i red. A. Mencwel. Warszawa 2000.
 Bettelheim B., Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni, przeł. D. Danek, Warszawa 1996.
 Drabarek B., Rowińska I., Dzieło filmowe jako tekst kultury, Kielce 2004.
 Eco U., Interpretacja i nadinterpretacja, przeł. T. Bieroń, Kraków 2008.
 Fiołek-Lubczyńska B., Film, telewizja i komputery w edukacji humanistycznej: o audiowizualnych tekstach kultury, Kraków 2004.
 Flusser V., Kultura pisma. Z filozofii słowa i obrazu, przeł. P. Wiatr, Warszawa 2018.
 Gołębiowska M., Demontaż atrakcji. O estetyce audiowizualności, Gdańsk 2003.
 Handke R., Poetyka dzieła literackiego. Instrumenty lektury, Warszawa 2008
 Sławiński J., Miejsce interpretacji, Gdańsk 2006.
 Sontag S., Przeciw interpretacji i inne eseje, przeł. M. Pasicka, A. Skucińska, D. Żukowski, Kraków 2002.
 Достоевский Ф. М., Преступление и наказание. Роман-комикс, илл. А. Коркос, адапт. Д. Майровитц, Москва 2014.
 Лавджой Л., Великая цель бытия история идеи, пер. В. Софронов-Антомони, Москва 2001.
 Лотман Ю. Структура художественного текста, https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Literat/Lotman/_Index.php.

Пропп В. Я., Исторические корни волшебной сказки, Ленинград 1986.
 Пропп В. Я., Морфология сказки, Москва 1969.
 Романова Н. В., Кукла как эстетический текст культуры: специфика языка, „Вестник Московского государственного университета культуры и искусств” 2011.
 Ходякова Л. А. Методика интерпретации текста как феномена культуры. „Ярославский педагогический вестник” 2011, № 2, т. II.

B. Literatura uzupełniająca

Barthes R., Światło obrazu. Uwagi o fotografii, przeł. J. Trznadel, Warszawa 1996.
 Bauman Z., Wieloznaczność nowoczesna, nowoczesność wieloznaczna, Warszawa 1995.
 Dorren G., Babel. W dwadzieścia języków dookoła świata, przeł. A. Sak, Kraków 2019.
 Eco U., O bibliotece, przeł. A. Szymanowski, Warszawa 2007.
 Eco U., W poszukiwaniu języka uniwersalnego, przeł. W. Soliński, Gdańsk, Warszawa 2002.
 Elaine B., Longhurst B., Mccracken S., Ogborn M., Greg S., Wstęp do kulturoznawstwa, przeł. M. Kaczyński, J. Łoziński, T. Rosiński, Poznań 2007.
 Fiske J., Zrozumieć kulturę popularną, przeł. K. Sawicka, Kraków 2010.
 Flusser V., Ku filozofii fotografii, przeł. J. Maniecki, Warszawa 2015.
 Goethe J. W., Baśń, przeł. M. Sołek, Kraków 2005.
 Huizinga J., Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury, przeł. M. Kurecka, W. Wirpsza, Warszawa 2007.
 Janiak A., Nowe funkcje kulturowe wirtualnych nekropolii, [w:] WWW — w sieci metafor. Strona internetowa jako przedmiot badań naukowych, Wrocław 2008.
 Jankowicz G., Blizny. Eseje, Wrocław 2019.
 Kolbuszewski J., Cmentarze, Wrocław 1996.
 Kolbuszewski J., Cmentarz jako tekst kultury, „Odra” 1981, nr 11.
 Kopaliński W., Słownik symboli, Warszawa 1990.
 Markiewicz H., Jeszcze dopowiedzenia. Rozprawy i szkice z wiedzy o literaturze, Kraków 2008.
 Markiewicz H., O falsyfikowaniu interpretacji literackich, „Pamiętnik Literacki: czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 1996, nr 87/1.
 Markiewicz H., Wymiary dzieła literackiego, Kraków – Wrocław, 1984.
 Maska. Zakrywanie i odkrywanie pomiędzy Wschodem i Zachodem, red. i wstęp W. Mond-Kozłowska, Gdańsk 2016.
 Moch W., Street art i graffiti. Litery, słowa i obrazy w przestrzeni miasta, Bydgoszcz 2016.
 Osika G., Graffiti – znaki miasta, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej” 2008, z. 43.
 Rzepińska M., Historia koloru w dziejach malarstwa europejskiego, Kraków 1983.
 Rynck de P., Jak czytać malarstwo: rozwiązywanie zagadek, rozumienie i smakowanie dzieł dawnych mistrzów, przeł. P. Nowakowski, Kraków 2005.
 Stangret P., Artysta jako tekst, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2019.
 Sztompka P., Socjologia wizualna: fotografia jako metoda badawcza, Warszawa 2005.
 Szykowska-Piotrowska A., Po-twarz. Przekraczanie widzialności w sztuce i filozofii, Gdańsk – Warszawa 2015.
 Афанасьев А. Н. Народные русские сказки, т. 1-3, Москва 1984-1985.
 Динер Е.В., Электронная книга как форма книжной коммуникации, „Вестник Вятского государственного университета” 2017.
 Йетс Ф., Искусство памяти, пер. Е. Малышкин, Санкт-Петербург 1997.
 Кандинский В. В., О духовном в искусстве, https://royallib.com/read/kandinskiy_vasiliy/o_duhovnom_v_iskusstve.html#0.
 Садур Н. Н., Чудная баба, http://lit.lib.ru/s/sadur_n_n/text_0030.shtml.
 Смирновой Л., Гальперины Г., Дятлевой Г., Популярная история театра, https://books.google.pl/books?hl=pl&lr=&id=Ed7PAAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PT10&dq=история+театра&ots=6UGJuvjsMW&sig=CVkaJjqV7DVODrKEYMqLFb0Dmw0&redir_esc=y#v=onepage&q=история%20театра&f=false.

Prowadzący zajęcia ma prawo każdorazowo uaktualniać wykaz literatury.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W03, K_W07 K_U01, K_U02, K_U06 K_K01, K_K06	K_W03, K_W07 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną wiedzę filologiczną, obejmującą terminologię, teorię i metodologię w zakresie nauki o literaturze i kulturze, niezbędną do przeprowadzania gruntownego i krytycznego procesu badania, analizy i interpretacji wybranych tekstów kultury (K_W03); • dostrzega interdyscyplinarność wybranych tekstów kultury, których analizę i interpretację przeprowadza, korzystając z różnych perspektyw naukowych (K_W07).
	<b style="background-color: #e1f5fe;">Umiejętności K_U01, K_U02, K_U06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować wiedzę z wykorzystaniem różnych źródeł zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy na

	<p>temat analizowanych tekstów kultury (K_U01);</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne wyniki analizy i interpretacji różnych tekstów kultury (K_U02); • posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych analiz wybranych tekstów kultury (K_U06). <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K01, K_K06</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość zakresu swojej wiedzy filologicznej oraz powiązania jej z wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych, niezbędnych do przeprowadzenia właściwej analizy tekstów kultury (K_K01); • podejmuje samodzielną refleksję i potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów tekstów kultury, stosując oryginalne podejścia, uwzględniając nowe osiągnięcia humanistyki w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym i historyczno-literackim (K_K06).
<p>Kontakt</p> <p>kinga.okroj@ug.edu.pl</p>	